

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Περὶ τῶν ἐπισημοτέρων διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν διαπρεφάντων κατὰ τέρας τὸς χρόνος.

§. 1.

Εἰπόντες περὶ τῶν συγκροτηθεισῶν Συνόδων ἐπὶ Κωνσταντίνῃ τῇ μεγάλῃ, ἃς εἰπῶμεν ὀλίγα τινα, ἐν συντομίᾳ, καὶ περὶ τῶν ἀξιολογωτέρων διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, ὅπῃ ἐπ’ ἀρετῇ, καὶ ἀγιότητι εἰς αὐτὰς τὰς χρόνους διέλαμπαν, ὡς ὁ Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας (σιωπῶ τὸν ἄνω ρηθέντα Παφνέτιον, Γρηγόριον τὸν Μεγάλου Ἀρμενίας, Σπυρίδωνα τὸν ὀσιώτατον, καὶ ἄλλους ὁμοίως, περὶ ὧν ὅρα τὸν Σωκράτην (α)), Εὐσέβιος ὁ Παμφίλος, Εὐστάθειος Ἀντιοχείας, Ἀντώνιος ὁ μέγας, Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος, Ὁσίσιος ὁ Κεδρέβης, Γέβεγκος ὁ Πρεσβύτερος, καὶ ἄλλοι.

§. 2. Ἀθανάσιος ὁ γενναῖος τῷ Χριστῷ ἀθλητὴς, καὶ τῆς Ἐκκλησίας διδάσκαλος ὑπέρλαμπρος, πρῶτον μὲν ἦν Διάκονος τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας, μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἔγινε, καὶ Ἐπίσκοπος, ὑπερασπιστὴς δραστήριος τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ ἐχθρὸς τῶν Ἀρειανῶν πλέον τῶν ἄλλων ἰσχυρώτατος, ἀνταγωνισθεὶς μὲ αὐτοὺς ἕχι μόνον εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, ἀλλὰ καὶ ἐφ’ ὅλης ζωῆς τῆς. Ὁθεν, καὶ πολλὰς ἀπὸ αὐτὰς ἐπιβλάς, διαβολὰς, ἐξορίας, καὶ κινδύνους ἀνδρείως ὑπέφερε, διότι ἐξωρισθεὶς ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον εἰς τὰς Γαλλίας, διέτριβεν εἰς Τρίβερην, πλέον ἀπὸ δύο χρόνους, καὶ ἐκεῖθεν ἀνακαλεσθεὶς ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον ἀνεῴθη πάλιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην· καὶ ὀλίγον καιρὸν ὕστερον, δοκιμάζων πάλιν τὰς τῶν Εὐσεβιανῶν διαβολὰς, τὴν ἐχθρὰν, καὶ τὸ μῖσος, διὰ μέσσω αὐτῶν, τῷ Κωνσταντίνῳ ἔλαβεν, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐβληθεὶς τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀλεξανδρέων, γίνεται ὁ Γρηγόριος Ἐπίσκοπος, καὶ αὐτὸς ἔφυγεν εἰς Ρώμην, καὶ ἔλθων πρὸς Κωνσταντῖνα τὸν βασιλέα, τὰς τῶν Ἀρειανῶν διαβολὰς κατ’ αὐτῷ γενόμενας ἐπρόβαλε, δεόμενος, καὶ ἱκετεύων αὐτὸν, νὰ φρονῇ ὁμοίως τῷ πατρὶ, καὶ νὰ ἐπιμεληθῇ τὴν Εὐσέβειαν, ὁ ὅποιος Κωνσταντῖνος ἔγραψε εἰς αὐτὴν τὴν αἰτίαν πρὸς τὸν ἀδελφόν τῆς Κωνσταντῖνον, καὶ διὰ κοινῆς γνώμης, καὶ τῶν δύο, Σύνοδος καταγγέλλεται εἰς Σαρδικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦν παρών, καὶ ὁ Ἀθανάσιος, καὶ τὴν ἀδωσίν τῆς φανερώς εἰς ὅλας ἔδειξεν, ἄλλ’ Ὁθεν Κωνσταντῖνος δὲν τὸν ἐδέχθη, ἐπειδὴ ἦν προσάτης τῶν Ἀρειανῶν.

Ἀθανάσιος
καὶ τὰ περὶ
αὐτοῦ.

(α) Ἐκκλησ. Γ509, βιβλ. α. κεφ. ια. καὶ ιβ.

